L. 5. Kraków, dnia 10. maja 1892. Rocznik XIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną zła. 1, składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 9425
B.

OBWIESCZENIE

Niniejszem podaje się do publicznéj wiadomości, iż Dyrekcya c. k. poczt i telegrafów dla Galicyi we Lwowie rozpocznie niebawem **budowę sieci telefonicznych w mieście Krakowie.**

Stacya centralna telefonów umieszczona będzie w głównym budynku c. k. poczt i telegrafów na rogu ul. Wielopole a z téjże rozchodzić się będą następujące linie:

1) Gmach pocztowy, ul. Sienna, Rynek, Sukiennice, ul. Grodzka, Bracka, Wiślna, św. Anny, Szewska, Szczepańska, Sławkowska, św. Jana, Floryańska i t. d.

2) Gmach pocztowy, ul. Wielopole, Dietlowska, św. Sebastyana, Jakóba, św. Wawrzyńca, Gazowa, miasto Podgórze.

3) Gmach pocztowy, ul. Kolejowa, Basztowa, Kopernika, Warszawska, Krowoderska, Łobzowska i t. d.

Z tych 3 głównych linij rozchodzić się będą dalsze linie boczne, które zakładane będą w miarę potrzeby i rozwoju instytucyi telefonów miejscowych. Magistrat stoł. król. m. Krakowa, na podstawie uchwały z d. 15. marca r b. oraz w myśl uchwały Sekcyi ekonomicznéj Rady miejskiéj z d. 16. marca r. b, podaje wspomnioną trasę linij telefonicznych do wiadomości Szanownych Mieszkańców M. Krakowa w têm przekonaniu, że właściciele realności w dobrze zrozumianym interesie Ogółu, poprą usilnie starania c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów około budowy tak ważnéj dla naszego miasta ze względów przemysłowo—handlowych, jakoteż i bezpieczeństwa publicznego sieci telefonów i za przykładem gminy M. Krakowa nie będą czynili przeszkód wspomnionéj c. k. Dyrekcyi w zamierzonéj budowie.—

Magistrat stoł. król. m. Krakowa,

dnia 26. marca 1892.

Prezydent miasta:
Dr. Szlachtowski w. r.

Protokół spisany w dniu 27. lutego 1892.

Powód.

Umową zawartą na dniu 11. sierpnia 1891. między Magistratem stoł. król. m. Krakowa a c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, zostały trudności, jakie budowie sieci linij telefonicznych w Krakowie i okolicy tegóż się nastręczały, usunięte. *)

Wysokie c. k. Ministeryum Handlu reskryptem z d. 16. grudnia 1891. do l. 56315 potwierdziło wyż wspomnianą umowę, nakazując równocześnie c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, przedłożenie detalicznych kosztorysów na budować się mające linie telefoniczne w Krakowie. Po zatwierdzeniu dotyczących kosztorysów przez wysokie c. k. Ministerstwo Handlu, przystąpi c. k. Dyrekcya poczt i telegrafów bezzwłocznie do budowy sieci telefonów w Krakowie.

Wedle §. 11. na wstępie wspomnianéj umowy, upoważniła gmina m. Krakowa każdorazowego przewodniczącego sekcyi ekonomicznej Rady miasta i naczelnika urzędu budownictwa miejskiego do ostatecznego decydowania, jako też do przeprowadzenia w jej imieniu wszelkich pertraktacyj, dotyczących budowy linij telefonicznych w Krakowie z c. k. zarządem poczt i telegrafów, na podstawie postanowień w umowie zawartych.

Przewodniczący sekcyi ekonomicznéj Wny Józef Friedlein, naczelnik urzędu Budownictwa miej. Wny Janusz Niedziałkowski i rozporządzeniem c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie z d. 13. lutego 1892. do l. 48702/91 delegowany c. k. Inżynier Wincenty Sierakowski, stosując się do zawartéj zasadniczéj umowy Magistratu stoł. król. m. Krakowa z c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, jednozgodnie orzekają, że:

1) Do budowy linij telefonicznych używać będzie zarząd poczt i telegrafów drutu z aliażu miedziano-krzemowego (Siliciumbronze), jako też izolatorów porcelanowych na szlakach głównych, średnich zaś, na konsolach znacznie mniejszych.

2) Na szlakach głównych, jak to się zresztą w większych miastach praktykuje, użyte będą żelazne stojaki formy cylindrycznéj, przymocowane odpowiednio do wiązania dachów i sterczące ponad takowe należycie wysoko. Dźwigary te będą miały poziome przecznice na izolatory i mogą być pojedyncze lub podwójne, stósownie do ilości drutów, wedle załączonych rysunków z pewną zmianą w szczegółach, gdyby tego zachodziła potrzeba. Przy wielkiej ilości drutów mogą być i trzy stojaki obok siebie z poprzeczkami umieszczone. W miarę potrzeby zostaną wiązania dachów dla

*) Umowę tę umieszcza się poniżéj.

bezpieczeństwa przez zaciągnięcie dodatkowych belków wzmocnione. Nadto zaopatrzone będę stojaki dachowe na domach urządzeniami przeciw drżeniu i brzęczeniu drutów, z doświadczenia za najlepsze uznanemi, jako też zaopatrzone zostaną konduktorami gromowymi z połączeniem takowych do wydatnych płyt ziemnych, stósownie do §. 6. umowy. Od tych głównych szlaków odprowadzi się druty w rozgałęzieniach do pojedyńczych stacyj abonentów, bądźto także na stojakach, bądź na konsolach żelaznych, lub słupach impregnowanych. Na szlakach, przy których są domy zbudowane niejednakowéj wysokości i na których stojaki dachowe nie mogłyby być umieszczone, użyje się konsoli żelaznych z uwzględnieniem na wytrzymałość murów wedle załączonych rysunków z odpowiednią zmianą takowych, stósownie jak tego potrzeba wymagać będzie. W miejscach zaś, gdzie ani stojaków dachowych, lub też konsoli żelaznych zastować nie można będzie, użyje się do budowy linij telefonicznych słupów impregnowanych w miarę potrzeby 8, 9, i 11 metrów wysokich. Słupy, wbudować się mające przy szlakach główniejszych i placach publicznych, zaopatrzone będą przyozdobieniami z kapitelów i cokołów, oraz pomalowaniem farbą olejną koloru kamiennego.

3) Wybór najodpowiedniejszego materyału i specyalnéj konstrukcyi dla stojaków dachowych, konsoli i słupów, na podstawie zdobytych doświadczeń, pozostawia się wyłącznie c. k. zarządowi poczt i telegrafów.

4) Przewodniczący sekcyi ekonomicznej Wny Józef Friedlein i naczelnik budownictwa miejskiego Wny Janusz Niedziałkowski zezwalają niniejszem imieniem gminy m. Krakowa, pod zastrzeżeniami w §. 2. umowy objętemi, na umieszczenie stojaków dachowych i konsoli na budynkach gminnych, zaś słupów na drogach i placach publicznych, jak niemniéj na gruntach wyłączną własnością gminy będących.

5) Zarząd c. k. poczt i telegrafów zastosuje się zresztą przy budowie sieci telefonów do warunków pod dniem 11. sierpnia 1891, zawartéj umowy. Ze względu na ilość dotychczas wniesionych podań, o urządzenie stacyi telefonicznych, będą się na razie z bióra centralnego (gmach pocztowy) rozchodzić druty telefoniczne w trzech kierunkach.

Delegaci stoł. król m. Krakowa Wny Józef Friedlein i Wny Janusz Niedziałkowski zgadzają się na trasę linij telefonicznych.

A. Trasa linij telefonicznych z gmachu pocztowego ku Rynkowi.

Druty telefoniczne umieszczone będą na odpowiednich konsolach żelaznych przy kopule ponad głównym gzymsem gmachu pocztowego, zkąd poprowadzi się takowe na słupy przy plantach i przy murze klasztornym ks. ks. Dominikanów postawić się mające, w załączonym planie liczbą I. i II. oznaczone, ztąd na stojaki podwójne na dachach domów ks. ks. Spowiedników, na bursie przy kościele św. Barbary, na domu Wgo Stanisława Feintucha i na pojedyńcze dwa stojaki, które na Sukiennicach się umieści. Pozwolenie na umieszczenie stojaków na dachach księży Spowiedników, na bursie przy kościele św. Barbary przy małym rynku, oraz na domu Wgo Stanisława Feintucha uzyskał już c. k. zarząd poczt i telegrafów. Niniejszem zezwalają podpisani delegaci imieniem Magistratu stoł. król miasta Krakowa, ażeby wolno było c. k. zarządowi poczt i telegrafów umieścić dwa pojeńcze stojaki na Sukiennicach, po uprzedniem porozumieniu się co do wykonania z naczelnikiem Budownictwa miejskiego Wnymm Januszem Niedziałkowskim. Koszta ustawienia stojaków pojedyńczych na Sukiennicach, naprawę dachu, tudzież wzmocnienie wiązania dachowego przez zaciągnięcie dodatkowych belków, wedle załączonego planu poniesie c. k. zarząd poczt i telegrafów. Z stojaków na Sukiennicach rozchodzić się będą druty telefoniczne na konsolach żelaznych, do stacyi telefonicznych w samym Rynku i przy ul. Grodzkiéj, Brackiéj, Wiślnéj, śtej. Anny, Szewskiéj, Szczepańskiéj, Sławkowskiéj, św. Jana i Floryańskiéj, urządzić się mających. Od podwójnego słupa Nr. II. postawione będą wzdłuż plant, tuż obok muru ks. ks. Dominikanów, dalej klasztoru św. Józefa i Piotra słupy pojedyńcze 8, na przejazdach 9 metrów wysokie, dla połączenia stacyi telefonicznych przy ul. Senackiéj, Poselskiéj, częściowo Grodzkiéj i św. Gertrudy.

B. Trasa linij telefonicznych z gmachu pocztowego ku Podgórzowi i Dąbiu.

Zamiarem c. k. zarządu poczt i telegrafów było wzdłuż ul. Starowiślnéj prowadzić linie telefoniczne na stojakach lub konsolach żelaznych, co się jednak nie da uskutecznić, ponieważ właściciele niektórych domów wręcz odmówili pozwolenia na umieszczenie takowych. Zarząd c. k. poczt i telegrafów zmuszony jest na razie prowadzić linie telefoniczne, z czém się podpisani delegaci Magistratu st. kr. m. Krakowa zgadzają, na słupach a mianowicie wzdłuż ul. Wielopole przez Grzegórzki do Dąbia, zaś ul. Dietla (wdłuż plant), św. Sebastyana, Jakóba, św. Wawrzyńca i Gazową do Podgórza. Nadmienia się, że domy przy wzmiankowanych ulicach nie nadają się na umieszczenie stojaków i konsoli. Słupy wzdłuż ul. Wielopole i Dietlowskiéj ozdobione będą konsolami i pomalowane.

C. Trasa linij telefonicznych z gmachu pocztowego wzdłuż ul. Kolejowéj, Basztowéj i Łobzowskiéj.

Domy po prawej stronie przy ul. Kolejowej i Basztowéj położone nie nadają się na umieszczenie stojaków i konsoli mianowicie dlatego, że są nierównéj wysokości, nie w jednéj linii położone i między pojedyńczymi domami znajdują się jeszcze miejsca niezabudowane. To samo odnosi się także i do ul. Łobzowskiéj. Domy przy téjże ulicy zupełnie się nie nadają do umieszczenia stojaków i konsoli, gdyż są po największéj części parterowe i znajduje się wiele miejsc wcale niezabudowanych. Zarząd c. k. poczt i telegrafów użyje do budowy téj linii telefonicznéj słupów impregnowanych, wzdłuż ul. Kolejowéj i Basztowéj, ozdobnych konsolami i pomalowanych farbą olejną koloru kamiennego, z czém się delegowani Magistratu stoł. król. m. Krakowa zgadzają. Z trasy téj głównéj linii odchodzić będą odnogi ku traktowi Warszawskiemu i ku klinice chirurgicznej przy ul. Kopernika. Do budowy tych ubocznych linij użyje się częściowo konsoli i impregnowanych słupów. Plan miasta Krakowa z oznaczeniem trasy linij telefonicznych załącza się.

Imieniem c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie: Wincenty Sierakowski mp. c. k. Inżynier. Imieniem Magistratu st. kr. m. Krakowa: Józef Friedlein mp. Przewodniczący Sekcyi I. R. m. Janusz Niedziałkowski mp. Dyrektor Urzędu Bud. miej.

Za zgodność odpisu z oryginałem.

(L. S.) W. Sierakowski m. p. c. k. Inżynier.

UMOWA

zawarta na dniu 11. sierpnia 1891. między Magistratem stoł. król. m. Krakowa a c. k. Dyrekcyą poczt i telegrafów we Lwowie, zawierająca postanowienia zasadnicze dla założenia sieci c. k. telefonów rządowych w stoł. król. m. Krakowie.

§. 1.

Gmina m. Krakowa zezwala c. k. zarządowi poczt i telegrafów na założenie sieci telefonów rządowych na całym obszarze pod jéj zarządem zostającym, a mianowicie do przekraczania w linii nadpowietrznéj, zapomocą ramionowych stojaków dachowych (Dachständer), konsoli do murów przytwierdzonych (Mauerträger), lub słupów, we wszystkich kierunkach, jakich rozwój sieci telefonicznych wymagać będzie, zastrzega jednakże, że o ileby wspomniane stojaki dachowe, konsole lub słupy miały być umieszczone na domach lub gruntach własnością prywatną będących, winien będzie c. k. zarząd poczt i telegrafów sam się postarać o zezwolenie dotyczących właścicieli na podobny użytek ich własności.

§. 2.

Gmina m. Krakowa zezwala c. k. zarządowi poczt i telegrafów na umieszczenie stojaków dachowych i konsoli na budynkach gminnych, zaś słupów na drogach i placach publicznych, jak niemniéj na gruntach jéj wyłączną własnością będących. Natomiast zarząd c. k. poczt i telegrafów obowiązanym będzie w każdym pojedynczym wypadku potrzeby użycia budynku lub gruntu miejskiego, wejść w porozumienie z gminą m. Krakowa, dla wspólnego zbadania możliwości zamierzonego użycia, punktu mającego być użytym i wreszcie ewentualnych środków zabezpieczenia, względnie wzmocnienia konstrukcyi dachu.

§. 3.

Co do słupów, mających być użytymi jako podbudowa linji telefonicznych na ulicach i placach publicznych, c. k. zarząd poczt i telegrafów oznaczy punkta ich ustawienia z uwzględnieniem wszystkich wymogów komunikacyi publicznéj, w porozumieniu z gminą m. Krakowa. Nadto wszędzie, gdzie tego wymagać będzie wzgląd na otoczenie, zaopatrzone będą słupy telefoniczne stósownemi przyozdobieniami z kapitelów i cokołów, oraz pomalowaniem.

§. 4.

Budynków miejskich na umieszczenie stojaków i konsoli, jak równie punktów na drogach i placach pod słupy, na których użycie na cele telefonu gmina m. Krakowa wyjątkowo się nie zgodzi, zarząd poczt i telegrafów używać nie może.

§. 5.

Wybór najodpowiedniejszego materyału i specyalnéj konstrukcyi dla stojaków dachowych, konsoli i słupów na podstawie zdobytych doświadczeń, pozostawia się wyłącznie c. k. zarządowi poczt i telegrafów.

§. 6.

C. k. zarząd poczt i telegrafów zaopatrzy wszystkie stojaki dachowe na domach mieszkalnych urządzeniami przeciw drżeniu i brzęczeniu drutów, z doświadczenia za najlepsze uznanemi. Również zaopatrzy c. k. zarząd poczt i telegrafow stojaki dachowe konduktorami gromowymi (Auffangspitzen) i połączy takowe gromozwodami do wydatnych płyt ziemnych w punktach, w których to z uwzględnieniem specyalnych stosunków miejscowych, według wyników najnowszych badań uzna za potrzebne. Gmina m. Krakowa zaś zezwala c. k. zarządowi poczt i telegrafów na przyłączenie metaliczne tak urządzonych kompletnych gromozwodów do wszystkich większych mas metalowych, w budynkach miejskich w pobliżu gromozwodów położonych, do miejskich rur gazowych w pobliżu gromozwodu przechodzących, a w przyszłości także do pobliskich rur wodociągów miejskich, a to w sposób, jaki pomieniony zarząd uzna za najodpowiedniejszy dla usunięcia niebezpieczeństwa od piorunu.

§. 7.

Wszelkie koszta założenia i utrzymania względnie naprawy telefonów na budynkach miejskich, włącznie z kosztami konstrukcyi specyalnych, dla wzmocnienia dachów z téj przyczyny potrzebnych, ponosi c. k. zarząd poczt i telegrafów.

§. 8.

Gdyby w razie pożaru druty c. k. rządowych telefonów skutecznemu działaniu straży ogniowéj miejskiéj przeszkadzały, przysłużać będzie naczelnikowi tejże straży prawo, zarządzić przerwanie tych drutów, bez jakiegokolwiek odszkodowania za powstałą stratę lub szkodę.

§. 9.

Gdyby zarząd c. k. poczt i telegrafów powziął zamiar założenia sieci telefonów rządowych podziemnie, natenczas przeprowadzi stósowne rokowania z gminą m. Krakowa i zawrze z nią osobny układ.

§. 10.

Jeżeliby późniéj powstać miały nieprzewidziane i żadną miarą nie dające się usunąć przyczyny, któreby usunięcia istniejącego już stojaka dachowego, konsoli lub słupa koniecznie wymagały i c. k. zarząd poczt i telegrafow uzna ważność przedstawionych sobie przyczyn, w czém tenże możliwie daleko idącą uprzejmość wobec gminy m. Krakowa przyrzeka, usunie c. k. zarząd poczt i telegrafów zakwestyonowaną podbudowę telefonów rządowych na swój koszt, w możliwie krótkim czasie, a najdalej do 6 miesięcy.

§. 11.

Gmina m. Krakowa upoważnia każdorazowego przewodniczącego Sekcyi ekonomicznéj Rady miasta i naczelnika Urzędu Budownictwa miejskiego do pszeprowadzenia w jéj imieniu wszelkich pertrakta-

cyi z c. k. zarządem poczt i telegrafów i ostatecznego decydowania na podstawie niniejszych postanowień zasadniczych.

§. 12.

Potrzebne stemple do spisać się mającego dokumentu, jak równie możliwe opłaty skarbowe od tegóż poniesie zarząd telegrafów.

D. u. s.

Imieniem c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie.

Schiffner m. p.

Imieniem Gminy miasta Krakowa na podstawie uchwały Rady miasta z d. 2. lipca 1891. do l. 17269

Stefan Muczkowski m. p.
radca miejski.

Szlachtowski m. p.
prezydent miasta.

Dr. Stanisław Domański m. p.
radca miejski.

L. 9000/I

ROZPORZĄDZENIE.

Obwieszczeniem z d. 29. grudnia 1870. L. 24201 wydał Magistrat **przepisy pod względem wywieszania szyldów poprzecznych na ulicę wystajacych przed domami prostopadle do ściany frontowej.**

Wbrew temu obwieszczeniu, mimo kilkakrotnego powtórzenia tegóż w latach następujących, zapanowała w ostatnich czasach dowolność w używaniu podobnych szyldów, a mianowicie pp. kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy tutejsi powywieszali dowolnie szyldy rozmaitego kształtu i wielkości, tudzież w rozmaitych postaciach, jak w postaci beczek, krawatek, olbrzymich kluczy, butów, wózków, winogron i t. p.

Niektórzy zaś pp. kupcy pozaprowadzali oświetlenie wystaw sklepowych lampami różnego kształtu, pozawieszanemi na sklepach nad chodnikiem.

Przeciw téj dowolności w używaniu podobnych szyldów podniosły się liczne skargi i zarzuty w tym względzie, że one szpecą wygląd ulic, zasłaniają ich widok, tworzą nieestetyczną pstrokąciznę, zasłaniają wieczorem światło latarń miejskich na chodnikach, zagrażają niekiedy spadnięciem wskutek złego umocowania, często zaś wiszą za nisko, przeszkadzając wskutek tego swobodnemu ruchowi osób na chodnikach, zwłaszcza idących pod parasolami, a wreszcie sprawiają bardzo przykry żgrzyt i skrzypienie podczas wiatru.

Wskutek tych zażaleń Rada miasta Krakowa wezwała Magistrat, aby unormował przepisy co do wywieszania szyldów.

Magistrat, po należytem zbadaniu sprawy, nabył przekonania, że zażalenia powyżéj przytoczone są zupełnie słuszne i że wywieszanie szyldów poprzecznych ze względu publicznego porządku, i bezpieczeństwa, oraz ze względów sanitarnych, estetycznych i komunikacyjnych, winno być zabronione.

To téż Magistrat, na podstawie zdania objawionego przez Sekcyę ekonomiczną Rady miasta, rozporządza niniejszem, co następuje:

1.) Obwieszczenie Magistratu z d. 29. grudnia 1870. L. 24201 znosi się.

2.) Zabrania się na przyszłość wywieszania jakichkolwiek szyldów, godeł i oznak poprzecznych na ulicę lub chodniki, wystających przed domami prostopadle do ściany frontowej.

3.) Magistrat poleca pp. kupcom, przemysłowcom i rękodzielnikom tutejszym, a względnie wszystkim właścicielom szyldów, aby wszelkie takie szyldy, godła i oznaki najdalej do dnia 15. czerwca 1892. usunęli, a to pod rygorem grzywny do 100 złr. względnie, kary aresztu do 14. dni, oraz usunięcia z urzędu na koszt i niebezpieczeństwo strony interesowanej.

4.) Dozwala się na przyszłość wywieszania tylko szyldów, godeł i oznak podłużnych pionowych, bezpośrednio do ściany domu, lub do urządzeń sklepowych przymocowanych, dalej napisów na drzwiach sklepowych, na okiennicach, szybach, ścianach. i t. p. Również używanymi być mogą szyldy w kształcie tarcz płaskich lub wypukłych na ścianach domów, na drzwiach sklepowych i t. p.; muszą jednak być tak przymocowane, aby się niedały poruszać.

5.) Dozwala się używania lamp do oświetlania wystaw sklepowych. Zezwolenie jednak musi być w każdym poszczególnym wypadku uzyskane od Magistratu. Lampy takie winny być gustowne i muszą być tak urządzone i przymocowane, aby nie przeszkadzały swobodnej komunikacyi osób i nie zasłaniały wieczorem światła lamp publicznych.

6). Wszelkie dozwolone godła, oznaki i szyldy winny mieć przyzwoity wygląd i muszą być utrzymywane czysto; napisy na tychże, jak również napisy na drzwiach lub urządzeniach sklepowych, na okiennicach, szybach, ścianach i t. p. winny być poprawnie stylizowane.

7.) Rozporządzenie niniejsze obowiązuje wszystkich kupców, przemysłowców i rękodzielników i wogóle wszystkich właścicieli sklepów, którzy w mieście Krakowie, godła, szyldy i oznaki wywieszają.

8). Przekraczający niniejsze rozporządzenie karani będą w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854. L. 96 dz. u. p. a względnie rozporz. minist. z. d. 30. września 1857. L. 198 dz. u. p. w sposób reskryptem min. z 5. marca 1858. l. 34 dz. u. p. przepisany, grzywną do 100 złr. lub karą aresztu do 14 dni, a nadto narażą się na inne środki przymusowe, jak usunięcie szyldów, napisów i t. p.

9). Nad przestrzeganiem i dopilnowaniem wykonania niniejszego rozporządzenia, czuwać będą właściwe organa miejskie, przy pomocy c. k. organów policyjnych. —

Magistrat stol. król. miasta Krakowa,

dnia 20. kwietnia 1092.

Prezydent miasta:

Dr. Szlachtowski w. r.